

הקשה שלמעלה כדי להתגבר. זהו שפתיב ועבר ה' לנגף את מצרים. ועבר - שהתמלא עברה וזעם והתגבר בדין הקשה. אף כאן ועבר. ובא וראה, בשעה שמתכנסים עשרה בבית הכנסת ואחד מהם נשפט, אז הקדוש ברוך הוא רוגז עליו.

דבר אחר וכן נגזרו - כשמתבטלים מהם אותם המעשים הרעים, אזי ועבר. מה זה ועבר? רבי שמעון אמר, בזמן שהנשמה יוצאת מן העולם הזה, היא נדונית בכמה דינים בטרם תכנס למקומה. אחר כך כל אותן הנשמות יש להן לעבר בזה הנהר דינור ששופע ויוצא ולרחץ שם. ומי הוא שיעמד שם ועבר בלי פחד? כמו שנאמר (תהלים כד) מי יעלה בהר ה' וגו', ונשמת הצדיק עוברת בלי פחד, ויקום במקום קדשו.

וכי שמשתדל בצדקה בעולם הזה ויתן מממונו לצדקה, אזי ועבר באותו המקום ולא פוחד, והכרוז קורא לנשמה הזאת, (נחום א) וענתך לא אענך עוד. מי שזכה לעבר בזה, אין לו יותר דין כלל.

בא ראה, כל זה של יוסף עם אחיו וכל הדברים הללו למה צריך? אלא תורת אמת היא התורה, וכל דרכיה דרכים קדושות, ואין לה דבר בתורה שאין בו סודות עליונים וקדושים ודרכים לבני אדם להתחזק בהם.

פתח ואמר, (משלי כ) אל תאמר אשלמה רע וגו'. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עושה לאדם שיתגבר בתורה, וללכת בדרך אמת, ולצד הימין, ולא ילך לצד השמאל. ומשום שצריך להם ללכת לצד הימין, יש להם להרבות אהבה זה

יהיף לסטר שמאלא. ובגין

דכתיב, ועבר יי לנגוף את מצרים. ועבר, דאתמלי עברה וזעמא, ואתתקף בדינא קשיא, אוף הכא ועבר. ותא חזי, בשעתא דמתפנשי עשרה בבי כנישתא, וחד מנייהו אשתמיט, פדין קדשא בריך הוא ארגיז עליה.

דבר אחר וכן נגזרו, כד מתעברי מנייהו אינון עובדין בישינ, פדין ועבר. מאי ועבר, רבי שמעון אמר, בזמנא דנשמתא נפקת מהאי עלמא, בכמה דינין אתדנת עד לא תיעול לאתרה. לבתר, כל אינון נשמתין אית לון למעבר, בהך נהר דינור דנגיד ונפיק, ולאסתחאה תמן. ומאן איהו דיקום תמן, ויעבר בלא דחילו. כמה דאת אמר, (תהלים כד) מי יעלה בהר ה' וגו'. ונשמתא דזפאה אעבר בלא דחילו ויקום במקום קדשו.

ומאן דאשתדל בצדקה בהאי עלמא, ויתן מממוניה בצדקה. פדין, ועבר בההוא אתר, ולא דחיל, וכרוזא קרי לה לההיא נשמתא, (נחום א) וענתך לא אענך עוד. מאן דזכה למעבר בהאי, לית ליה דינא יתיר כלל.

תא חזי, כל דא דיוסף עם אחוי, וכל הגי מילי, אמאי אצטריך. אלא אורייתא דקשוט איהי אורייתא, וכל ארחה ארחין קדישין. ולית לה מלה באורייתא דלאו אית בה רזין עלאין וקדישין, וארחין לבני נשא לאתתקפא בהו.

פתח ואמר, (משלי כ) אל תאמר אשלמה רע וגו'. תא חזי, קדשא בריך הוא עביד ליה לבר נש, לאתתקפא בה באורייתא, ולמיהו בארץ קשוט, ולסטר ימינא, ולא